

Förebyggande arbete mot vårdrelaterade infektioner

Sterilteknikerutbildningen 300 YH p, 2021

YrkesAkademin AB

Författare: Gaith Ali Al Zubaidy

Handledare: Lukas Söderberg

2

Examensarbete/ Steriltekniker, 300 YH poäng vid YrkesAkademin AB, 2021.

Författare: Gaith AL Zubaidy

Antal sidor: 13

Titel: Förebyggande arbete mot vårdrelaterade infektioner

Handledare: Lukas Söderberg

Datum: 25/10/2021

Sammanfattning

Vårdrelaterade infektioner (VRI) är ett stort hot mot folkhälsan om man jämför med andra sjukdomar. Syftet med denna studie är att undersöka hur personalen på sterilenheterna hanterar hygienrutiner. Undersökning har använt sig av kvalitativ metod genom att utfört intervjuer och ställde frågor till vårdpersonal. Resultatet visade tydligt att personal på sterilenheter inte jobbar likadant. Kunskapen om smittspridning och VRI skiljde sig åt bland personal.

3

Innehållsförteckning 3

Bakgrund	4
Syfte och Mål	5
Metod	5
Resultat	6
Diskussion	6
Sammanfattning	8
Källförteckning	9
Bilagor	10
Bilaga 1	10
Bilaga	11
Bilaga 3	12

Bakgrund

Vårdrelaterade infektioner (VRI) är ett stort hot mot folkhälsan om man jämför med andra sjukdomar. För att minska VRI finns olika åtgärder som är viktiga att införa.

Enligt Sveriges kommuner och regioner (2019) finns cirka 57 000 patienter som drabbas varje år av en VRI och enligt samma studie ska 30–50 procent utav skadorna troligen kunna undvikas. Det innebär att vården måste utöka sina resurser samt kunskap för att minska denna smittspridning.

Den vanligaste smittvägen är direkt kontaktsmitta via händerna.

Arbetsgivarens plikt är att förse sin vårdpersonal med basala hygienutbildningar när de ska anställa personal. Detta är en mall som vårdpersonalen jobbar efter, men den är inte tillräcklig innefattande för att förhindra smittspridningen eftersom det fortfarande finns fall av VRI varje år enligt SKR (2019)

Hälso- och sjukvårdenslagen (1982:763) anger att vården ska bestå av god kvalitet som skapar en god hygienisk standard.

Att arbeta inom sterilteknisk enhet vilket innebär att rengöra, desinfektera, kontrollera och sterilisera kirurgiska instrument. På steriltekniska enheter strävar man efter god kvalitet och säkerhet vilket innebär att både förebygga och förhindra vårdrelaterade infektioner.

Flödet är uppbyggt att man tar emot smutsigt gods från operation som går direkt in i diskrummet för att rengöras. Inne i diskrummet är personal utrustad med operations kläder som motsvarar en operationsmössa, handskar, förkläde, visir och eventuellt munskydd. Det är för att minska risken för smittspridningen. När diskprocessen är klar skickar man den vidare till packrummet för att utföra en visuell inspektion och säkerställa att godset blivit rent.

I packrummet är instrumenten desinfekterade och ska bibehålla den renhetsgrad som uppnåtts i rengöring och desinfektionsprocessen. Därför i packrummet ska personalen bära operationskläder och ha kortklippta naglar samt inte ha på sig smycken vilket resulterar mindre risk för att sprida bakterier. Händerna ska alltid desinfekteras mellan olika arbetsmoment. Alla arbetsytor ska spritas rent där man arbetar med desinfekterade instrumenten.

5

Patientsäkerhetslagen innebär att patienten inte ska drabbas av vårdskador när de varit i kontakt med vårdenheten. När basala hygienrutiner efterföljs av personalen skapar det kvalitet och säkerhet för patientens hälsa vilket i sin tur även minskar smittspridning.

Det är viktigt att all sjukvårdspersonal håller strikta vårdhygienrutiner som resulterar i vårdgivarens och vårdtagarens bästa, vilket innebär att det i sin tur minskar smittspridningen, förkortar vårdtiden och skapar mindre lidande för patienten. I slutändan blir det mer ekonomiskt för samhället och även patientens ekonomi.

Följer all personal de rutiner som finns i gällande basala hygienrutiner? Hur ser rutinerna ut? Hur noga följs dessa rutiner? Hur upplevs kunskapsnivån kring basala hygienrutiner?

Syfte och Mål

Syftet att undersöka hur basala hygienrutiner efterföljs av vårdpersonalen.

Mål att med hjälp av resultatet ett underlag för arbetsbeskrivning.

Metod

En observationsstudie gjordes på en sterilteknisk enhet under 1 månads tid. Syftet med observationsstudien var att undersöka om det rådde oklarheter kring rutiner, hygien, arbetssätt eller liknande bland personalen. Studien tog också hänsyn till om det fanns klara direktiv från ledningen vid bristfälliga rutiner eller om rutiner frångicks. Undersökning använt sig av kvalitativ metod genom att utfört intervjuer och ställde frågor till personal på den steriltekniska enheten. Studien ställde frågor till tre olika steriltekniker personal Huddinge Sjukhuset Steriltekniska centralen.

Resultat

Studien har använt sig utav denna metod under en månadstid men den följs inte alltid korrekt vilket beror på olika faktorer, till exempel dålig kommunikation och brist på information mellan medarbetarna och ledning. Vid belastning utav stress kan det bidra till att personalen inte följer rutinerna fullt ut som till exempel att personal inte är utrustad med full skyddsutrustning.

Det finns bra arbetsrutin som hänvisar hur personalen ska handskas när det gäller hygien och hur personal ska förhålla sig till arbetsuppgifterna, men alla följer inte dessa rutiner. Rutiner finns men för att personalen ska uppnå resultat, krävs regelbunden uppdatering och god kommunikation för att nå bästa resultat för både hygien och arbetssätt.

När det gäller hur upplever kunskapen om basala hygienrutiner har personalen inte konkreta regler utan kan variera beroende på situation, tex när det ska bygga om i verksamheten eller när det är personalbrist.

Diskussion

Enligt "Hälso- och sjukvårdslagen (1982:763) och tandvårdslagen (1985:125) har vårdgivarna och huvudmännen ansvaret för att vården håller en god kvalitet med en god hygienisk standard. För att alla vårdtagare ska kunna erbjudas en vård med god hygienisk standard förutsätts att huvudmännen har tillgång till vårdhygienisk kompetens, att lokaler och utrustning är ändamålsenliga samt att det finns en god planering och organisation."

För att förhindra smittspridning måste man ha god kunskap och arbetsgivare måste ställa krav på goda kunskaper hos personal om hur man förbygga VRI. För att man ska uppnå detta mål ska man ha regelbunden uppdatering om både gamla och nya rutiner. Exempelvis regelbundna möten, utbildningar som handlar om hygien, arbetsbeskrivning och kontinuerligt följa upp varje anställd som arbetar inom sterilcentralen. Exempelvis obligatoriskt certifikat var tredje månad. Varje skift borde ha en ansvarig koordinator som ser till att utbildningarna fullföljs på något sätt så att det fungerar.

Verksamheten ska alltid vara bemannad för att minska stressen och ge en god arbetsmiljö. Om det finns en god miljö har man en god verksamhet. För att personalen inte ska känna sig stressade och slarva med basala hygienrutiner. Enligt arbetsmiljöverkets föreskrifter som handlar om belastningsergonomi (AFS 2012:2).

Det är viktigt att vårdpersonalen som arbetar inom hälso-och sjukvården följer och arbetar enligt patientsäkerhetslagen "(2010:659), PSL, syftar till att främja en hög patientsäkerhet inom hälso-och sjukvården och tandvården "Patientsäkerhetslagen mål att skydda, förhindra och förebygga att patienter ska få vårds skador. Det är viktigt att på verksamheten att det finns avvikelserapportering, händelseanalys, riskanalys samt standardiseringar som Aftonbladet tidning publicerat en artikel som heter (stopp på vinterkräxjukan efter Corona-restriktions) artikeln handlar om en rapport av folkhälsomyndigheten.

folkhälsomyndigheten upptäckt att under Coronapandemin att fler tvättade händerna detta bidrar till minskning av vinterkräxjukan. Genom att följa de basala hygienrutinerna, minskade kraftigt smittan av vinterkräxjukan som Calicivirus. Detta resultat är ett bevis att vi kan minska VRI och olika sjukdomar genom att skärpa våra basala hygienrutiner.

Sammanfattning

Undersökning har kommit fram till att personalen jobbar på olika sätt och det beror på kunskapen och intresset, det ligger mycket ansvar på arbetsgivarens sida. För att motverka dålig arbetsmiljö måste man öka bemanning och ökad kunskap om belastningsergonomi, bättre planering och förbättrade rutiner, bättre kommunikation mellan chefer och arbetstagare, ökad tydlighet och gränssättning från cheferna om arbetsuppgifterna. Kompetent personal, dvs. både erfarenhet och utbildning som steriltekniker. Att arbeta som steriltekniker krävs inte bara att arbeta på rutin. Det borde finnas ett krav att förstå alla processer som vi arbetar med för att leverera ett gods med god kvalitet till operation. Utbilda personalen och öka kunskaper om VRI inte bara parallellt vid sidan om, vi måste säkra patientsäkerheten, och att vi inte är en del av smittspridning och vårdrelaterade infektion. Allt detta minskar skador inom vården som i sin tur leder till en tryggare och säkrare för patienter.

När jag har genomfört denna studie har jag uppmärksammat att många brister uppstår vid stress som leder till mindre noggrannhet, koncentrationssvårigheter men även slarv eftersom man inte klarar av tempot. Denna verksamhet bygger inte på vem som utför arbetet snabbast, snarare levererar bäst kvalitet så att instrumenten är rena och säkra för en operation.

Källförteckning

AFS 2012:2 Belastningsergonomi Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd om belastningsergonomi.

Aftonbladet *Stopp på vinterkräksjukan efter Coronarestriktioner* (hämtad 2021-11-01)
<https://www.aftonbladet.se/family/a/zGJ621/stopp-pa-vinterkraksjukan-efter-coronarestriktioner>

Folkhälsomyndigheten *vårdhygien och vårdrelaterade infektioner*.
(hämtad 2021-11-01)
[Vårdhygien och vårdrelaterade infektioner — Folkhälsomyndigheten](#)

Sveriges kommuner och regioner rapport 2019 om vårdrelaterade infektion kostnader och konsekvenser. (hämtad 2021-06-22)

<https://webbutik.skr.se/bilder/artiklar/pdf/7585-756-5.pdf>

Sverige riksdag patientsäkerhetslag webbsida (hämtad 2021-11-01)
https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/patientsakerhetslag-2010659_sfs-2010-659

Vårdhandboken *Vårdhygien* (hämtad 2021-11-01)
<https://www.varldhandboken.se/varldhygien-infektioner-och-smittspridning/varldhygien/>

Bilagor

Tre olika intervjuer med tre olika steriltekniker personal på Huddinge Sjukhuset.

Bilaga 1:

Följer du basala hygienrutiner?

Person A Svar:

Hen svarade: "Jag tvättar händerna med tvål före och efter sedan handdesinfektion. Jag använder handskar på mig när jag hantera smuts gods. Jag byter handskar och skyddskläder i olika moment och vid behov. Jag tar av mina smycken under arbetspassen. Jag tvättar händerna igen med tvål och handdesinfektion, och byter mina arbetskläder dagligen".

Vilka kunskaper har du kring basala hygienrutiner? och vad är syftet med basala hygienrutiner?

Jag tittar alltid på vårdhandboken om det finns nya uppdateringar för att skaffa mer kunskap. Jag medveten att syftet med basala hygienrutiner det är ett sätt att förebygga smittspridningen mellan patienter, plus att vi skyddar oss som vårdpersonal.

Hur ser rutinerna ut på sterilcentralen?

Det finns mycket information angående basala hygienrutiner. Men det finns ingen tid att man uppdatera sig eller läsa gamla rutiner. Exempel på rutin på avdelning de nyanställda måste göra en webbutbildning om basala hygienrutiner.

Hur noga följer man dessa rutiner?

Jag är noggrann men, tyvärr det ser ut olika det finns personal som följer noggranna och det finns personal som slarvar.

Bilaga 2:

Följer du basala hygienrutiner?

Hen svarade: "Jag använder bara handdesinfektion före och efter att hjälpa patienter. Sedan tar handske på mig byter handske vid olika moment men jag byter inte skyddskläder ofta. Jag tar av mina smycken under arbetspassen, och byter mina arbetskläder dagligen."

Vilka kunskaper har du kring basala hygienrutiner? och vad är syftet med basala hygienrutiner?

"Jag har inte intresse att djupa mina kunskaper om kring detta. Syftet med basala hygienrutiner att man måste göra basala hygienrutiner webbutbildning för att kunna jobba."

Hur noga följer man dessa rutiner?

"Jag bryr om mig själv alla har sitt ansvar."

Hur ser rutinerna ut på sterilcentralen?

"Det finns en pärm om man vill läsa om rutiner och regler som vi har på sterilenhete. Jag har gått igenom en gång när jag har börjat jobba här."

Bilaga 3:

Följer du basala hygienrutiner?

”Självklart jag följer alla regler och rekommendationer genom att tvätta händerna med flytande tvål börja med handflatorna, sedan fortsatt med handryggarna, fingertopparna, tumgreppen och avsluta med underarmar. Sedan man skölj tvålen med rinnande vatten efter.

Torka händerna därefter med torkpapper och desinfektera igen händerna.

Handdesinfektionsmedel med kupa handen och fyll den med handdesinfektionsmedel med ca 2–4 ml. Sedan man börja med handflatorna, handryggarna, fingertopparna, runt alla fingrar och i tumgreppen. Fortsätt gnida tills huden känns torr. Använder handskar är engångsbruk och man får inte återanvända handskarna igen. Man skall bytas mellan varje arbetsmoment och vid behov. Handskar används vid kontakt med smuts gods som till exempel blod, urin, kroppsvätskor, avföring och kräkningar. Skyddskläder eller skyddsrock som är engångsbruk plats förkläd. Den skydd för förkläd som ger bättre skydd mot vätskor att inte hamna i kläderna och bytas vid behov. Munskydd och visir för att förebygga att kroppsvätskor inte ska hamna i ansiktet, ögonen eller munnen. smittspridningen. Efter att tvätta händerna med flytande tvål börja med handflatorna, sedan fortsatt med handryggarna, fingertopparna, tumgreppen och avsluta med underarmar. Jag byter mina arbetskläder dagligen och kontrollera att de är rena innan jag har de på mig.”

Vilka kunskaper har du kring basala hygienrutiner? och vad är syftet med basala hygienrutiner?

Jag har kunskap att om man följer vårdhygien detta förhindra uppkomst av vårdrelaterade infektioner och förhindra smittspridning inom vård och omsorg. Det finns lagar som styr oss som vårdpersonal enligt smittskyddslagen, hälso- och sjukvårdslagen och patientsäkerhetslagen och om man inte följer basala hygienrutiner men bryter man lagen.

Hur noga följer man dessa rutiner?

Jag är noggrann på individuella nivå och på gruppnivå. Jag är skyldig att följa och rapportera när jag ser att någon inte följer regler, rutiner och lagen. Det handlar om patientsäkerhet och förhindra smittspridning.

Hur ser rutinerna ut på sterilcentralen?

Det finns gott om information och uppdatering men på grund av hög belastning, personalbrist och stressituation. En del av personalen prioriterar inte detta ämne och jag tycker att det fel.